

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken October 29-dik napján, 1813-dik esztendőben.

B é t s .

A' Hertzeg *Schwarzenberg* Csász. Kir. Feldmarsal fő vezérlése alatt, és a' Szétziai Korona Hertzeg, 's *Blücher* Prusszus lovaság Generálisa költsönös segítségek által, Lipsia környékén, Octob. 16, 18, és 19-ik napjain *Napoleon* Frantzia Császártól vezéreltetett Fr. armádán vett örök emlékeztethen maradandó győzedelemnek hírével, a' verekedés helyéről ide küldetett Kurirnak F. Marsal Lajtnant Gróf *Neypergnék*, a' ki a' múlt vasárnapon délután nagy pompával ezen városba bé jött, szerentséje volt Fels. Urunknak tulajdon kezével írt levelét a' Fels. Császárné és Királynénak személye szerént bé nyújtani. — A' Csász. Kir. várból, az ötet vezető 's követő lovas katoná 's polgári tisztekkel együtt a' Cs. Kir. hadi Kancellária épületjébe menvén; a' magával hozott hadi tudósítást a' hadi Tanács Előülőjének Gróf *Sellegarde* Feldmarsalnak közönségesen által adta. Ezen alkalmatossággal 36 sípos postilionok, vagy lovas posták 's hat uniformás posta tisztek lovaglottak előtte. A' közönséges piatzokon és főbb úttzakon a' polgár katonaság és a' landwehristák, avagy országőrző katonaság parádéba állottak, mindentűt és minden nem- rang- és karhéli lakosok a' rendkívül való örömtől meg lévén részegített-

ve, mindnyájan egyaránt örvendettek az ellenségén vett örök emlékeztetre méltó győzedelmen. Soha sem nyilatkozatta ki az Austriai nemzet uralkodó Fejedelméhez való hívségét, 's hozzája való szíves hajlandóságát olly nagy mértékben mint ezen a' napon.

A' Felséges Úr Istennek ezen fényes győzedelemben kegyelmesen nyújtott segédelmének meg hálálására, a' következett napon, úgy mint a' múlt hétfőn, a' Sz. Istvan templomában, közönséges háláadó innep tartatott, mellyen Császárné Eő Felsége, a' Fels. Cs. Kir. Fő Hertzegek 's Fő Hertzeg Asszonyok, dél előtt 11 órakor nagy pompával megjelenvén, számos úri Rendeknek, felsőbb 's alsóbb rangú tisztviselőknék jelenlétekben a' Bétsi Érseki Hertzeg elsöben a' Sz. Ambrus ditsérő énekét, azután a' nagy misét éneklette el. — Azokon az úttzakön, mellyeken a' Fels. Cs. K. Udvar a' Sz. István templomába ment, az egész polgári katonaság szokott formaruhájába, 's fegyverébe felöltözve parádéba állott. A' *Deutschmeister* (a' Német hadi Rend nagy Mesterének nevét viselő) Regimenthez kaptsolatott Landwehristáknak egy batallionja a' templom előtt való piatzra volt kiállítva, 's három versbéli salvét adott, mellyet a' város bástyáira kivonatott ágyúk mind amnyiszor viszonozták. Csá-

szárné Eő Felségét, a' be vett szokás szerint, a' templom ajtajánál a' papság fogadta el, és mind oda való menetelekor, mind onnan való vissza menetelekor sok örvendező vivat kiáltások követték Eő Cs. 's Kir. Felségét. — Estére, a' mint már megírtuk, a' belső város egészen igen szépen ki volt világosítva, mellynek nézésére mind Császárné Eő Felsege, a' Fels. Cs. K. Fő Herczegekkel 's Hertzegek Asszonyokkal együtt, mind az itt lakó számos Uraságok kimentek. Minden úttzak tele voltak a' néző és örvendező sokasággal, az egész éjjel meg nem szűnt az öröm kiáltás.

Felseges Urunk is azon fényes győzedelmen való örömét sokféleképen nyilatkoztattaki, kiváltképen azoknak a' hadi fő tiszteknek megjutalmaztatások által, a' kik azon harmad napig tartott verekedésben hadi talentomaik, 's virtusaik által magokat megkülömböztették.

1.) *Feldmarsal Lajtinantságra emelte* Gróf Hardegg Antal, Finkenau Weisz, és Gróf Neyperg Generál Majorokat. — 2.) *Generál Mojorságra* a' következő Oberstereket: Flaehenfeldet, hertzeg Lichtenstein Mórítz Rg.ből, Gr. Auersperg Maximiliánt a' Sommariva Vas. Rgb., Jakardowszky Ob. a' Bellegarde Gy. Rgb., Watzl Ob. a' Coburg Gy. Rgb. — 3.) *All Obersterségre* Báró Simonyi Obristolajtinantot a' Hesszen-Homburg huszár Rgb. — 4.) *Fő Strázsamesterségre emeltetett* Báró Marschall lovas Kapitány a' Ferdinand Fő Hertzeg huszár Rgb.

Továbbá a' Hohenzollern özvegységre jutott derék vasas Regimentjének első tulajdonosává *Constantin Paulowicz* Orosz Nagy hertzeget *I. Sándor* Császár Eő Felsege leg idősebb testvér ötsét, második tulajdonosává *Gr. Hardegg Ignácz* F. M.

Lajtinantot nevezte ki Eő Felsege. — *A Mária Trézia vitézi Rendjének nagy keresztos Vitézivé* tette hertzeg *Schwarzenberg* Feldmarsalt és *Blücher* Prusszus lovaság Generálisát. — *Azon vitézi Rendnek Commendátorává* *Bianchy* és Gróf *Nostitz* Cs. K. F. M. Lajtinantokat, Gróf *Wittgenstein* 's Báró *Bennigsen* Orosz és *Gneisenau* 's *Kleist* Prusszus Lovasság Generálisait. — *Azon vitézi Rendnek kis keresztos vitézivé* tettek: Gróf *Bubna* F. M. Lajtinant; Gr. *Desfours* és Gr. *Auersperg* Gen. Majorok; Oberster *Récsey* a' Colloredó Mansfeld Gy. Reg.ből; Hesszen Homburgi Hertzeg *Ferdinand* a' Lothasingiai H. Vasas Reg.ből; Oberst *Statterheim* a' Hesszen-Homburgi Hercz. Gy. Reg.ből; Oberst. *Dressery* a' Simbsen. Gy. Rg.ből; Obristolajtinant *Cult* az Argenteau Gy. Rb. Orosz Generálisok *Eugen* Württembergi Hertzeg; *Diebitz*; Gr. *Fahlen*; *Rajewsky*; végtére *Augustus* Prussziai Kir. Hertzeg; *Glicks*, *Zieten* Generálisok, és *Golz* Oberster a' Fels. Prussziai Király Adjutánsa.

Végtére a' *Leopold Erdem Rendjének* nagy keresztos tagjaiva Cs. K. F. T. Mester Báró *Duka* és F. M. Lajtinant *Radeczky* egy Magyar huszár Regimentnek tulajdonosa, és a' Gener. Kvártélymester Stabjának Igazgatója tettek. — *Azon Rendnek Commendátorává* F. M. Lajt. *Radwojevich*, F. M. Lajtinant *Kutschera* Gen. Adjutánsok; *Langenau* 's *Trapp* Cs. K. Gen. Majorok; *Knesebeck* és *Hacke* Prusszus Generálisok. — Annak kis keresztijét *Neidhard* és Gr. *Apraxin* Orosz Obersterek nyerték el.

A' tsatáro mezőkről.

A' múlt posta napon félbe maradt hsz. di tudósításoknak folytatása: „Hertzeg Po-

niatowszky, a' két szinte azon nevezetes napon tett *Napoleon* Császár Frantzia Marsalnak, mellyen a' szövetséges armádák ő rajta győzedelmet vettek vala, az Elster folyóvízen lévő hídon által nem mehetvén, 's bizván gyors paripájában, hogy annak túlsó partjára mehesse abba ugratott, de azon a' helyen igen motsáros lévén azon folyóvíz feneke, paripájával együtt abamaradt. A' Tarenti Hertzeg (Macdonald Marsal) életének végződéséről is illy módon szölköttek a' fogságba esett Fr. katonák.

Minden tábori ispotályok, a' mint azon nevezetes győzedelemről ide küldetett hivatal szerént való tudósítások tartják, mellyekben 1500 Fr. beteg és sebes katonák voltak, a' győzedelmes hadi seregeknek kezekbe estek. — Az a' tsata mező, mellyen Német Ország szabadságáért, és Európa tsendességéért három egész napig viaskodtak a' szövetséges armádák, úgy bé volt holt testekkel fedve, hogy a' Frantziáknak ezen verekedésekben szenvedett veszteségeket, minden nagyozás nélkül, 40000 emberre lehet tenni. — A' szövetséges armádákból meg holt és meg sebesített katonáknak száma, leg fellyebb 8 vagy 10 ezer emberre ment, de a' mély veszteség azon nyoltz Lengyel gyalog regement által, mellyek October 18-ik napjának estéjén a' szövetséges armádák mellé állottak, ele-

gendő módon kipótoltatott. — A' három szövetséges Monarkák, a' kik Octob. 18-ik napján a' Wachau és Probsthayda közt fekvő tetőkön állottak, a' szövetséges armádák rendkívül való vitézéseknek szemmel látott tanúbizonyságai voltak.

A' 22-ik Octoberi Lipsiai tudósítások szerént, ennek az emlékezetes győzedelemnek resultatuma minden képzelődéseinket felül múlják. Még most is minden nap sok ezer ember fogattatik el az ellenség közzül, azoknak számok már is többre megyen 40 ezernél, azokkal a' sebes és beteg Fr. katonákkal együtt, a' kik Lipsiában hátrahagyattak; a' betegeknek száma a' leg újabb számlálás szerént, 22 ezernél többre megyen, a' kik közt 3000 hadi tiszt van.

A' fent említett Lipsiai tudósításokból továbbá azt olvassuk, hogy azon hólnap 20-ik napján oda érkezett szövetséges seregek ismét 120 ágyút vettek el a' megvertett ellenségtől, mellynek 370 darabra megyen már a' számok, ezeken kívül 1000 munitziós szekerek foglaltattak el. A' Lipsiában, és azon város mellett talált préda igen sokra ment, a' Rannstädti, Hallai, Grimmai, és Péter kapui közt találtatott Fr. tábori bútorok, ezek közt a' *Napoleon* Császár bútorja, kotsija, lovai, a' Fr. Ge-

Jegyzés. Ez a' Fr. Marsalságra emeltetett, de szerentsétlen Lengyel Hertzeg *Poniatowszky*, néhai *Szenislaus Augustus* Lengyel Király testvér ötsének, hertzeg *Poniatowszky András*nak Gróf Kinsky Leopold leányától Teréziától született fia volt, a' ki József Császár uralkodása alatt, Austriai hadi szolgálatban, egy Uhlánus regementnek tulajdonosa volt, hanem Lengyel Orzágnak felosztása után a' Confoederatusok mellé, 's ezeknek lenyomatattások után, *Napoleon* Császár uralkodása alatt a' Frantzia Armadánál vett szolgálatot, és minden expeditziókban, még az Orosz Országiban is szerentsés volt.

nerálisoknak, Fő tiszteknek minden tábori szerszámaik, társzékereik és egyébek a' győzedelmeseknek kezekbe estek. A' hátráló ellenség nagy zűrzavarba esett, minden rend nélkül futott. Mivel minden járható útak a' futó ellenséggel dugva voltak, maga *Napoleon* Császár is egy mellesleg való úton ment ki Lipsiából, 's kevésbé múlt, hogy ő is el nem fogattatott. Az akkor Lipsiában volt Szakszóniai Királytól, Királynétól, és Augusta Királyi Hertzeg Asszonytól akként bútsúzott el, hogy mivel őket többé nem védelmezheti, tellyes szabadságot ad nékiük, hogy a' mi nékiük tettezni fog azt miveljék, a' mint hogy ez a' szerentsétlen Király capitulálni is akart a' győzedelmes seregeknek vezérjével, de ezek arra nem állottak.

Azokon a' kommandírozó Frantzia Generálisokon kívül, a' kiket a' Magy. Kurir 34-ik darabja 192-ik lapjának végén megneveztünk vala, 27 Fr. Generálisok fogattattak el, úgymint *Mandeville*, *Pery*, *Rozniesky*, *Krasinsky*, *Milachowsky*, *Uminsky*, *Branikowsky*, *Kaminiozky*, *Rautenstrauch*, *Emil* Hesszen Darmstadti Hertzeg, *Gr. Hochberg* *Fridrik*, és *Printz Wittgenstein*. — Generál *Latour-Maubourg* ezen verekedésben esett sebében meg holt, és Generál *Souham* is halálos

sebbe esett. — Az éppen most ide érkezett tudósítások szerint Prussziai Király Eő Felsége lovasság Generálisát *Blüchert* Feldmarsallá tette, a' ki minekutánna a' megvert ellenség közzül 2000 embert, és 1600 sebbe esteket futásokba elfogott volna, Octób. 21-ik napján, borostyán ágakkal felékesítve *Weissenfelsbe* bément. — A' Hertzeg *Schwarzenberg* vezérlése alatt lévő fő ármáda a' Jénába vivő úton sebes lépésekkel marsirozik.

Erről a' Lipsiakörnyékén October 14. és 20-ik napjai közt esett igen véres de örök emlékezetet érdemlő verekedésről a' Lipsiai közönséges újság levelek is szólnak. — Noha, így szóll ez az újság levél, azokról az elválasztó és igen emlékezetes történetekről, mellyek a' mi környékünkön 's városunkban öt napok alatt estek, még semmi hivatal szerint való tudósítást az idő rövidsége miatt nem olvashattunk; mindazáltal el nem múlatyuk azokat, mellyeknek mi szemmel látó tanúi voltunk, summásan előadui.

[Ezt az előadást mi csak a' jövő posta napon közölhetjük a' Magy. Kurir Erd. Olvasóival.]

A' Bétsi *Cursus*. Okt. 27-ik napján: — 100 Forint Conventziós pénz, 166 Forint Váltótréulában. — Egy Császár arany 7 forint 56 $\frac{1}{4}$ kr. — Egy Hollandus arany 8 forint és 2 kr.